

คู่มือปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์ ปีงบประมาณ 2567

นางสาวพิชญาภา นาคทรัพย์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัย เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 1

ขอบข่ายงานในหน้าที่ ศึกษานิเทศก์

บทบาท หน้าที่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

1. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาาระดับก่อนประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย) และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา
4. งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
6. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
7. ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
8. การปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ขอบข่ายงานใน กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

1. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
2. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้
3. กลุ่มงานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
4. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
5. กลุ่มงานส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา
6. กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

ส่วนที่ 2

งานในหน้าที่ ที่รับผิดชอบ

๔. นางสาวพิชญาภา นาคทรัพย์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษามีหน้าที่และรับผิดชอบงานดังนี้

๔.๑ งานศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๔.๑.๑ ส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยปฏิบัติการและติดตามผลการใช้หลักสูตรการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการนิเทศภายใน

๔.๑.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๔.๑.๓ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (Active Learning)

๔.๑.๔ การพัฒนาการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ

๔.๑.๕ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๔.๑.๖ การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

๔.๑.๗ การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ

๔.๑.๘ การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๔.๑.๙ นิเทศกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ

๔.๑.๑๐ นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนคุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๔.๑.๑๑ ส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๒ งานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๔.๓ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอื่นๆ) ระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยม (ขยายโอกาส) ดังนี้

๔.๓.๑ ศึกษาค้นคว้ารวบรวมวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบและเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้อง

๔.๓.๒ ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบให้เหมาะสมกับท้องถิ่น โดยยึดแนวทางการพัฒนาด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

๔.๓.๓ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๔.๓.๔ ศึกษาค้นคว้าแนวคิดแนวปฏิบัติใหม่ๆเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๔.๓.๕ ผลิตเผยแพร่เอกสารทางวิชาการคู่มือแนวการสอนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบร่วมกับโรงเรียน

๔.๓.๖ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๔.๓.๗ วางแผนนิเทศกำหนดปฏิทินการนิเทศและดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๔.๓.๘ งานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๔.๓.๙ งานวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๔.๓.๑๐ การผลิตและจัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๔.๔ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ PEER Center ประจำกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนในสังกัด

๔.๕ การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการรูปแบบต่างๆที่เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน

๔.๖ ผู้ประสานงานโครงการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษของครูและบุคลากรทางการศึกษาระหว่าง สพฐ. กับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่นตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

๔.๗ ผู้ประสานงานโครงการปลูกปัญญาภาษาอังกฤษ ระหว่างหน่วยงาน HIC ประเทศสิงคโปร์และชมรม HIC ELS ประเทศไทย ผ่าน สพฐ. ตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

๔.๘ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมและมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส)

๔.๙ กิจกรรม “เด็กไทยวิถีใหม่ พุด พืด พอ โฟ ในชีวิตประจำวัน”

๔.๑๐ งานโรงเรียนวิถีพุทธและครูพระสอนศีลธรรม

๔.๑๑ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและนิเทศติดตามประเมินผลโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑ โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านด่านลานหอย กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวังเจ้าราม

๔.๑๒ ปฏิบัติงานแทนบุคลากรในกลุ่มงานกรณีที่ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๔.๑๓ ปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

งานประสานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการวัดและประเมินผล แนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งศึกษาสภาพ บริบททางสังคม ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
3. ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการ จุดเน้นของสถานศึกษาด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม
6. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

7. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
8. ตรวจสอบประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุปและรายงาน

งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้อันดีของผู้เรียน ทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการศึกษา วิจัยและเป็นแหล่งศึกษาให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 2 ประเด็นคือ

1. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำมาใช้กำหนดเป้าหมายและจุดเน้น และความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามผลการใช้หลักสูตรเพื่อผลักดันให้มีการพัฒนากระบวนการจัดทำหลักสูตร การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ศึกษา วิเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ทิศทาง แนวปฏิบัติ นโยบาย แผนงาน ยุทธศาสตร์
 - 1.1 ศึกษา นโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนาและใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
 - 1.3 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามการพัฒนาและประเมินผลการใช้หลักสูตร
2. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - 2.1 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการนิเทศ การวิจัยและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการประเมินคุณภาพผู้เรียน
 - 2.2 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการสอน และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ แนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ
4. ติดตาม ประเมินผล วิจัยการใช้หลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - 4.1 ประเมินคุณภาพหลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - 4.2 นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 4.3 วิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. ส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. สรุปรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

✎ งานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) ✎

จัดทำโครงการ/กิจกรรม การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามกรอบแนวคิด TPCK

✧ วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิด TPCK
2. เพื่อให้นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและมีสมรรถนะด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR

✧ เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

- ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิด TPCK ดังนี้
- Content Knowledge ความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR
 - Pedagogical Knowledge การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงรุก Active Learning
 - Technological Knowledge การบูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนในศตวรรษที่ 21

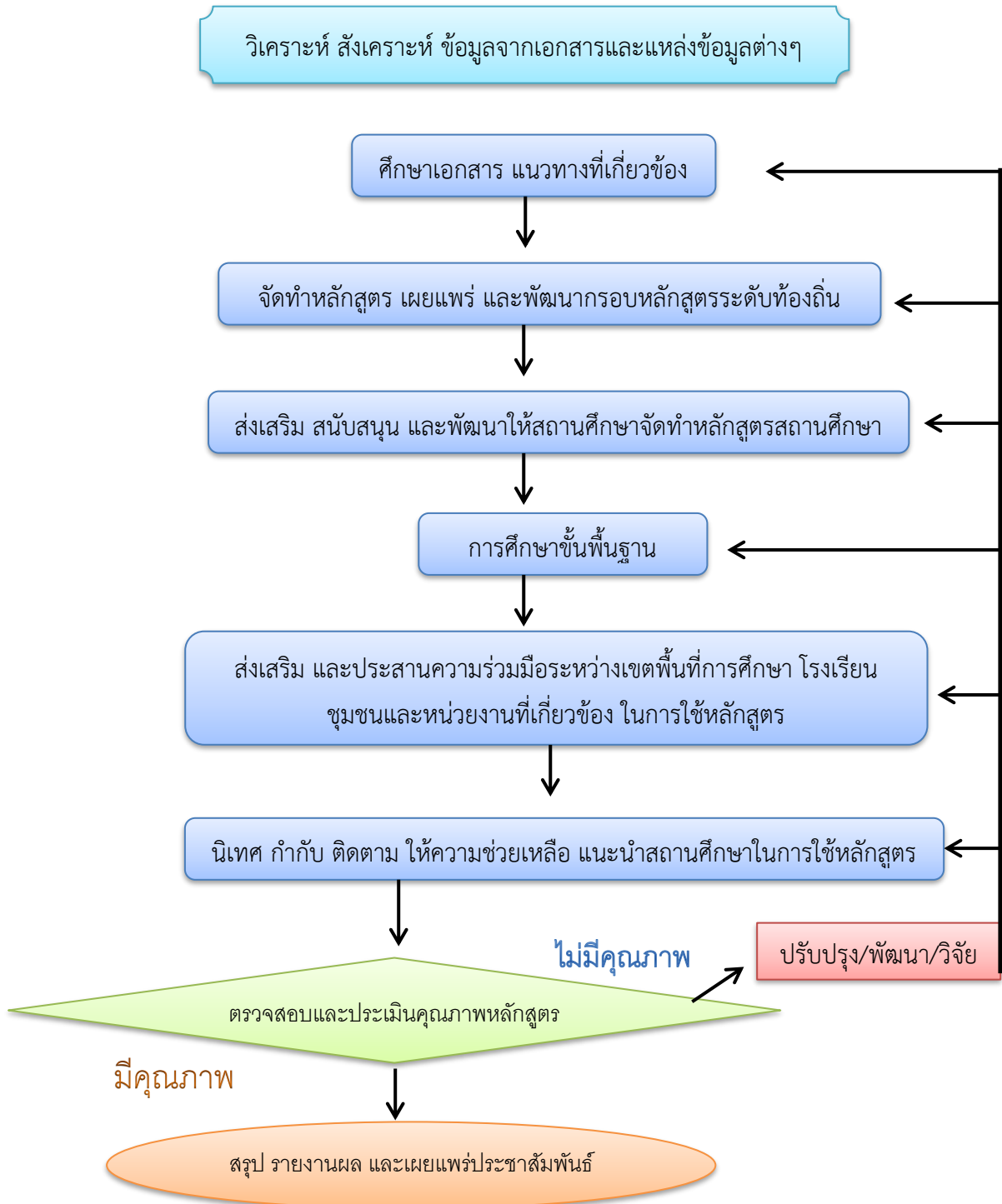
เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR ดังนี้ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR ตามที่ สพฐ. กำหนด คือ ระดับ A1

ส่วนที่ 3

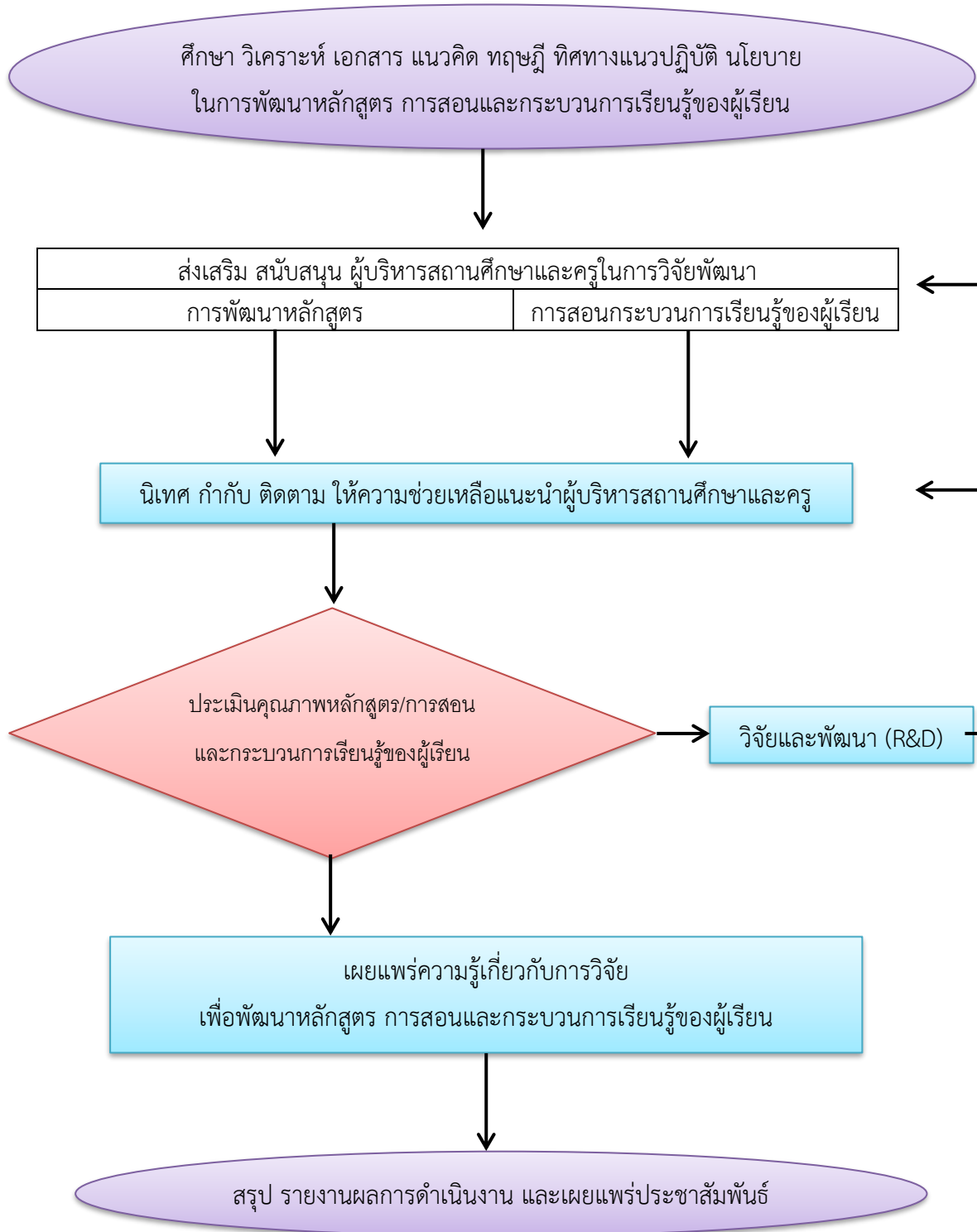
Flow Chart การปฏิบัติงาน

งานประสานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Flow Chart การปฏิบัติงาน

งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

Flow Chart การปฏิบัติงาน

งานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ)

